

Najnoviji ohrabrujući nalog Ministarstva zaštite okoliša i energetike prema investitoru predstavlja veliki korak i nadu u pozitivan epilog u već poodmakloj fazi spašavanja najviše sedrene barijere, slapa Šušnjar na rijeci Mrežnici. WWF Adria, Eko Pan, građanska inicijativa „Volimo Mrežnicu“ i druge nevladine organizacije više od dvije godine upozoravaju na nedostatke i propuste prilikom gradnje a potom i rada mHE „Dabrova dolina 1“ na rijeci Mrežnici.

Nalog MZOE prenosimo u cijelosti: „Inspekcija zaštite prirode investitoru je naložila da uskladi rad minihidroelektrane s propisanom mjerom ublažavanja štetnih posljedica zahvata za ekološku mrežu tijekom korištenja zahvata, odnosno da postavi/stavi u funkciju mjerač protoka vode na poziciju s koje će se svakodnevno moći dobivati relevantni podatci o količini protoka vode na lijevom kaskadnom dijelu slapišta te da podesi senzor na način da kada protok vode na lijevom kaskadnom dijelu slapišta padne do vrijednosti ekološki prihvatljivog minimuma od 1,5 m³/s, da se automatski zatvore privodne lopatice turbine, čime će se sva voda prelijevati preko slapa. O navedenom je investitor dužan inspekciji dostaviti pisani dokument izrađen od relevantne pravne osobe, koji nedvojbeno dokazuje poštivanje opisane mjere ublažavanja štetnih posljedica zahvata za ekološku mrežu tijekom korištenja zahvata, odnosno mjerenje protoka vode na lijevom kaskadnom dijelu slapišta. Također, inspekcija je investitoru naložila da ulazni dio kanala/vodozahvata, nastalog izvedbom dovodnog kanala stare mlinice, zatvori na način da u uvjetima niskog vodostaja voda ne ulazi u kanal, već sva teče preko lijevog kaskadnog dijela slapišta. Rok za izvršenje svih mjera je 30 dana nakon čega će inspekcija izvršiti kontrolu.“

Sedrene barijere vrijedno su slatkovodno stanište i pokazatelj bogatstva bioraznolikosti rijeke Mrežnice u zaštićenom Natura 2000 području. Uz slap na rijeci Mrežnici nekad su radila tri mlina, a planovi gradnje trebali su uključiti obnovu stare mlinice i mlinskog kanala. Izgradnja mHE „Dabrova dolina 1“ završila je 2017., hidroelektrana je puštena u pogon a s njom su odmah započeli problemi. Slap Šušnjar s bogatom florom i faunom na sedrenoj barijeri gotovo je u potpunosti presušio zbog nedostatka vode tijekom ljeta. Stari mlin uopće nije obnovljen, nego je izgrađen potpuno novi objekt. Stara mlinica je ostala neiskorištena, a u novi vodozahvatni kanal usmjereno je puno više vode iz rijeke nego u stari kanal.

„Primjer mHE „Dabrova dolina 1“ i rijeke Mrežnice može se preslikati na gotovo svaku rijeku u Hrvatskoj i regiji. Sumnjivi projekti i planovi izgradnje hidroelektrana ostvaruju se pod krinkom zelene energije, a investitori su najčešće motivirani novčanim poticajima i lakom zaradom. Ovim putem ohrabrujem nadležne institucije i inspekciju da se detaljnije pozabave problematikom planiranja i gradnje hidroelektrana na rijekama Hrvatske. Za postojeće projekte nužno je provoditi strogo praćenje stanja prirode i djelotvornost mjera

ublažavanja“, tvrdi Irma Popović Dujmović iz WWF Adrije.

WWF Adria uz podršku koalicije nevladinih organizacija, sportskih udruga i građanskih inicijativa već godinama provodi nacionalnu kampanju „Naše rijeke, naše blago“.

Kampanjom se nastoji zaštititi i očuvati rijeke Hrvatske i osvijestiti šira javnost o potrebi očuvanja rijeka slobodnog toka i njihovog korištenja u svrhu turizma, rekreacije i sporta, naspram štetnih projekata hidroelektrana koje umanjuju njihove vrijednosti. Iako hidroenergija ima prefiks „zelena“, ona to nikako nije zbog svih trajnih negativnih utjecaja na rijeku, njenu okolicu i brojne korisnike.

Izvor: wwfadria